

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi
Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec

Opracowanie:

mgr inż. Magdalena Głowacka

M Głowacka

Skoki, 9 stycznia 2023 r.

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Podstawy formalno-prawne opracowania i powiązania z innymi dokumentami.....	3
2. Cel i przedmiot opracowania prognozy.....	5
3. Materiały i dokumenty uwzględnione przy sporządzaniu prognozy.....	7
4. Położenie obszaru w strukturze funkcjonalno-przestrzennej i ekologicznej.....	9

II. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Rozpoznanie i charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska.....	11
5.1. Aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu.....	11
5.2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska – warunki fizjograficzne.....	11
5.3. Analiza istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu zmiany planu	17
5.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska.....	18
5.5. Ocena odporności na degradację i zdolności regeneracyjne środowiska.....	19
5.6. Ocena tendencji do zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanej zmiany planu.....	22
6. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie zmiany planu.....	23
6.1 Ocena zgodności projektowanego użytkowania z uwarunkowaniami przyrodniczymi.....	24
6.2 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanej zmiany planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania planu.....	25
7. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie zmiany planu.....	29
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	30
9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	32
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko projektu zmiany planu.....	33
11. Określenie skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia.....	33
11.1 Określenie skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia i użytkowania.....	33
11.2 Określenie skutków dla istniejących form ochrony przyrody.....	34
11.3 Określenie skutków realizacji ustaleń zmiany planu na poszczególne komponenty środowiska.....	35
III. PODSUMOWANIE I STRESZCZENIE.....	40
IV. OŚWIADCZENIE AUTORKI PROGNOZY O SPEŁNIANIU WYMAGAŃ DLA SPRZĄDZAJĄCYCH PROGNOZY.....	42

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE OPRACOWANIA I POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest formalnie związany z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, które stanowi dokument wewnętrzny gminy. Według ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zapisy studium i zapisy planu miejscowego nie mogą być ze sobą sprzeczne. O ile studium nie jest aktem prawa miejscowego to plan miejscowy, po zatwierdzeniu przez Radę Gminy i po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa jest dokumentem powszechnie obowiązującym. W toku jego powstawania niezbędnymi elementami, oprócz analizy urbanistycznej, jest sporządzenie opracowania ekofizjograficznego w celu określenia uwarunkowań rozwojowych, głównie dotyczących środowiska przyrodniczego i kulturowego. Po opracowaniu projektu planu tworzona jest prognoza oddziaływania na środowisko oraz prognoza skutków finansowych uchwalenia planu. Oba wyżej wymienione dokumenty mogą wpływać na zapisy planu i proponować różnorakie zapisy np. zapisy minimalizujące negatywny wpływ wprowadzanych inwestycji na środowisko, bądź też minimalizujące koszty uchwalenia planu.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem wymaganym w procesie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jej miejsce w procedurze planistycznej określa między innymi: ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także dział IV, rozdział 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Zapisy powyższej ustawy stanowią odzwierciedlenie wdrożenia do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym w dyrektywach Wspólnot Europejskich, w tym:

1. dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
2. dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),

3. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
4. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
5. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
6. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.), organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może, po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym, odstąpić od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (w ramach której powstaje prognoza oddziaływania na środowisko), jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znacznego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

W analizowanym przypadku wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, stopień szczegółowości prognozy został określony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wągrowcu. Zgodnie z uzgodnionym zakresem i stopniem szczegółowości prognoza dotycząca ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec zawiera elementy ujęte w art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji

o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W toku prac planistycznych prognoza podlega opiniowaniu i uzgadnianiu, wraz z projektem planu przez właściwe, wymagane prawem organy. Podlega również udostępnieniu opinii społecznej na etapie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu wraz z tym projektem.

2. CEL I PRZEDMIOT OPRACOWANIA PROGNOZY

Cel prognozy oddziaływania na środowisko wynika z wymagań zawartych w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach na środowisko. Prognoza przede wszystkim ma na celu identyfikację skutków wpływu ustaleń planu na środowisko, ocenę proponowanych rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i ich zgodności z przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą i zawartym w niej artykułem 51 ust. 2 prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami,
- informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2. określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,

3. przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektu planu miejscowego oraz etapu jego przyjęcia.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec. Obszar opracowania obejmuje powierzchnię około 14,96 ha.

Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu planu oraz przepisami prawa ochrony środowiska. Podczas prac nad

prognozą wykorzystano metodę indukcyjno – opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano również metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

3. MATERIAŁY I DOKUMENTY UWZGLĘDNIONE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Podczas prac nad niniejszą prognozą zapoznano się z szeregiem dokumentów, opracowanych na szczeblu wspólnotowym, krajowym oraz regionalnym. W trakcie prac nad prognozą odniesiono się w szczególności do następujących dokumentów: „Europa 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, Siódmego Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska, Zrównoważonej Europy dla lepszego świata, tzw. Strategii z Goeteborga, Konstytucji Rzeczypospolitej Polski, Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano następujące materiały:

- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 503),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r., Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 916),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1326),
- ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1316 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (tekst jednolity, Dz. U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.),
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.),
- ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2022 poz. 1029 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo Geologiczne i Górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2022, poz. 1066),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448),

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie szczególnych wymagań, dotyczących projektów zagospodarowania złóż (Dz. U. z 2012 r., poz. 511),
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zatwierdzony uchwałą Nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 4021),
- uchwała nr XXXIII/284/2021 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 23 września 2021 roku w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki (uchwała nr XLVI/279/10 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 24 czerwca 2010 r., zmieniona uchwałą nr XXV/221/2021 z dnia 4 lutego 2021 roku),
- uchwała Nr XXXVI/340/2002 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec,
- Decyzja nr DSR.IV.7512-247/10 Marszałka Województwa Wielkopolskiego z 10 listopada 2010 roku w sprawie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża naturalnego „Rejowiec”, w m. Rejowiec wraz z aktualizacją,
- uchwała Nr XXXVII/729/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 września 2013 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka;
- Rozporządzenie Nr 4/05 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4 kwietnia 2005 r. w sprawie planu ochrony Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka;
- Mapa hydrograficzna, arkusz Murowana Goślina N-33-131-A, w skali 1: 50000;
- Mapa sozologiczna, arkusz Murowana Goślina N-33-131-A, w skali 1: 50000;
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski wraz z objaśnieniami;
- Przyrodnicze aspekty bezpiecznego budownictwa, Jan Jeż, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań, 2001 r.,
- Geografia Polski Mezoregiony fizyczno – geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994 r.,
- www.poznan.pios.gov.pl (aktualne pomiary WIOŚ),
- www.zumi.pl,
- www.bazagis.pgi.gov.pl,
- www.poznan.rdos.gov.pl,
- www.geoportal.gov.pl,
- www.beta.btserch.pl,

- www.pern.pl/baza-paliw-nr-4-w-rejowcu,
- www.google.pl/maps.

4. POŁOŻENIE OBSZARU W STRUKTURZE FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNEJ I EKOLOGICZNEJ

Opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy działek: 155, 156, 162, 164 oraz część działki nr 161, obręb Rejowiec. Teren zmiany planu położony jest pomiędzy miejscowością Sławica oraz miejscowością Rejowiec, na południe od drogi wojewódzkiej nr 197 relacji Sława Wielkopolska - Gniezno.

Teren projektu zmiany planu miejscowego graniczy z linią kolejową nr 377 relacji Gniezno Winiary – Sława Wielkopolska.

Najbliższe otoczenie stanowią tereny pól uprawnych, tereny powyrobowiskowe związane z powierzchnią eksploatacją złóż kruszywa naturalnego (tereny i obszary górnicze istniejącej kopalni Kruszeo Wielkopolskie Kopalnie) oraz tereny leśne Nadleśnictwa Łopuchówko. Lasy te to bory mieszane świeże, w których główny drzewostan stanowi sosna. Około 350 metrów na północny-zachód od analizowanego terenu znajduje się 6 elewatorów Wielkopolskich Zakładów Tłuszczowych ADM Szamotuły.

W bezpośredniej okolicy opracowywanej zmiany planu nie występują obszary o znacznej wartości przyrodniczej objęte ochroną prawną. W odległości około 750 metrów od obszaru objętego zmianą planu miejscowego wyznaczono otulinę Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka. Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka znajduje się w odległości około 950 m i ma powierzchnię 12 202 ha. Celem ochrony parku jest zachowanie jednego z największych kompleksów leśnych środkowej Wielkopolski, charakteryzującego się dużymi wartościami przyrodniczymi, krajobrazowymi, a także naukowo-dydaktycznymi. W obrębie parku znajduje się 5 rezerwatów: Jezioro Czarne (cenne stanowiska rzadkich roślin związanych z jeziorami dystroficznymi oraz torfowiskiem przejściowym), Jezioro Pławno (malownicze jeziora: Pławno oraz Kociołek, a także okoliczne bagna i fragmenty lasu), Klasztorne Modrzewie koło Dąbrówki Kościelnej (jeden z najstarszych w Wielkopolsce drzewostanów modrzewiowo sosnowych z domieszką dębu, buka oraz daglezi), Las mieszany w Nadleśnictwie Łopuchówko (monumentalny 200-letni las mieszany z dobrze wykształconym drzewostanem dębowo-sosnowym rodzimego pochodzenia), Żywiec dziewięciolistny (las grądowy z jedynym udokumentowanym w Wielkopolsce stanowiskiem żywca dziewięciolistnego). „Wśród przedstawicieli fauny parku najlepiej poznaną grupą systematyczną są motyle większe. Podczas badań stwierdzono obecność 541 gatunków, w tym czerwończyka nieparka. Mięczaki reprezentowane są między innymi przez dwa

rzadkie, kilkumilimetrowe gatunki ślimaka – poczwarówkę zwężoną oraz jajowatą. Wśród płazów występuje żaba jeziorkowa, śmieszka oraz wodna (uważana za mieszańca dwóch poprzednich taksonów), silnie związane ze środowiskiem wodnym, w odróżnieniu od żaby moczarowej i trawnej, które goszczą w wodzie przeważnie w okresie rozrodu. Spotykane są również ropucha szara, grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, a także traszki (zwyczajna oraz grzebieniasta). Spośród gadów najliczniej występuje jaszczurka zwinka oraz zaskroniec zwyczajny, rzadziej jaszczurka żyworodna oraz padalec. Obszar parku charakteryzuje się znacznymi walorami ornitologicznymi. W drzewostanach wśród wielu gatunków odnotowano dudka, bociana czarnego, kanię rudą, dzięcioła średniego, siniaka, muchołówkę małą, a także dzięcioła czarnego dość powszechnie występującego na tym terenie. Z terenami podmokłymi oraz zbiornikami wodnymi parku związane są między innymi: remiz, bąk, kszczyk, perkoz dwuczuby, błotniak stawowy, gągoł oraz powszechnie występujący żuraw. W lasach, wśród przedstawicieli dużych ssaków spotkać możemy jelenie, sarny, oraz daniela, które tworzą tu jedną z najliczniejszych populacji w Polsce. Z mniejszych ssaków wartych odnotowania na terenie parku obecne są nietoperze (14 gatunków), wśród których najliczniej występują gatunki związane ze zwartymi kompleksami leśnymi – borowiec leśny i borowiaczek. Bóbr europejski, introdukowany w dorzeczu Warty w latach 70 XX wieku, zadomowił się w parku na dobre, zajmując przede wszystkim rynny Trojanki oraz Dzwonówki” (za informacjami ogólnymi umieszczonymi na stronie internetowej Zespołu Parków Krajobrazowych).

Na terenie opracowania obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec, przyjęty uchwałą Nr XXXVI/340/2002 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 26 czerwca 2002 r. W planie tym wyznaczono: tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego – projektowane, drogę lokalną oraz filary ochronne od terenów przyległych oraz filary ochronne od terenów leśnych.

Docelowa struktura funkcjonalno – przestrzenna terenu opracowywanej zmiany planu została określona w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki zgodnie, z którym teren objęty projektem zmiany planu oznaczony jest jako obszar eksploatacji kruszywa naturalnego. Według zapisów studium, na wskazanym terenie wskazane jest prowadzenie działalności wydobywczej, a następnie rekultywacja złoża po zakończonej eksploatacji.

Zasadność przystąpienia do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec została wyrażona w uzasadnieniu do uchwały nr XXXIII/284/2021 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 23 września 2021 r. Celem opracowania zmiany planu miejscowego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec jest

przeprojektowanie układu komunikacyjnego, który pozwoli na racjonalne wykorzystanie nieruchomości na cele działalności górniczej.

II. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. ROZPOZNANIE I CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5.1 AKTUALNY STAN UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Teren opracowywanej zmiany planu nie jest obecnie zainwestowany i stanowi obszar użytkowany rolniczo. Przez centralną część obszaru przebiega gruntowa droga dojazdowa do gruntów rolnych.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują naturalne wody powierzchniowe, ujęcia wody, a także zatwierdzone strefy ochronne ujęć wód podziemnych.

Nie zidentyfikowano również drzew o cechach pomnikowych, form ochrony przyrody ani obiektów cennych kulturowo, w tym stanowisk archeologicznych.

5.2 OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA – WARUNKI FIZJOGRAFICZNE

Rzeźba terenu

Obecne ukształtowanie rzeźby Wielkopolski, w tym również gminy Skoki nastąpiło podczas ostatnich glacjałów środkowopolskiego i północnopolskiego oraz rozdzielającego je interglacjału eemskiego. Na ukształtowanie środkowej i północnej rzeźby glacialnej Wielkopolski największy wpływ miało zlodowacenie bałtyckie, głównie stadiału leszczyńsko-pomorskiego, które przyczyniło się do wytworzenia form glacialnych i fluwioglacialnych: rynien subglacialnych, pradolin, wysoczyzn, wzgórz morenowych i sandrów. Wielkopolska stanowi typowy przykład krajobrazu związanego z działalnością lądolodu skandynawskiego - główne rysy rzeźby powstały w okresie recesji lądolodu bałtyckiego z fazy leszczyńskiej po fazę poznańską. Schyłek pełnego glacjału i późny glacjał były okresami, w których dominowały procesy zaostrzające rysy rzeźby. Od początku holocenu przeważają procesy łagodzące rzeźbę.

Według podziału Polski na regiony fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego (2001) dokumentowany teren położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierza Gnieźnieńskiego (315.54), znajdującego się w makroregionie Pojezierza Wielkopolskiego (315.5) w prowincji Niżu Środkowo-Europejskiego.

Teren opracowania zmiany planu stanowi równina sandrowa i wodnolodowcowa. Analiza hipsometryczna wykazała, że teren jest zróżnicowany hipsometrycznie. Rzędne wysokościowe, występujące na analizowanym terenie oscylują wokół 90 metrów nad poziomem morza.

Warunki gruntowe

Analizowany obszar położony jest w obrębie synklinorium szczecińsko-łódzko-miechowskiego. Synklinorium stanowi strefę depresyjną podzieloną na niecki dwoma elewacjami. Teren gminy Skoki położony jest na elewacji obornickiej. Powierzchniowa budowa geologiczna związana jest przede wszystkim z występowaniem osadów plejstoceńskich. W obrębie terenu występują przede wszystkim gliny zwałowe zlodowacenia południowopolskiego, środkowopolskiego oraz bałtyckiego oraz osady mułkowo-piaskowe. Utwory te zostały wytworzone w wyniku wytapiania materiału skalnego z lodowca i jego akumulacji przez wody roztopowe podczas zlodowacenia bałtyckiego.

Na terenie opracowania zostało zewidencjonowane złoża kruszywa naturalnego nr 10580 „Rejowiec” o powierzchni 49,9839 ha. Decyzja nr DSR.IV.7510-31/09 Marszałka Województwa Wielkopolskiego o zatwierdzeniu dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego została wydana 29 czerwca 2009 roku, a koncesja na jego wydobycie została udzielona na podstawie decyzji nr DSR.IV.7512-247/10 Marszałka Województwa Wielkopolskiego z 10 listopada 2010 roku w sprawie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża naturalnego „Rejowiec”, w m. Rejowiec.

Zgodnie z szczegółową mapą geologiczną, na obszarze objętym zmianą planu występują piaski i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe).

Nośność utworów zależy w znacznej mierze od poziomu wód gruntowych, stopnia skonsolidowania, natomiast wyjściowe warunki gruntowe terenu można określić jako korzystne. Jednakże, na skutek prowadzonej działalności górniczej, warunki te podlegają zmianom.

Każdorazowa lokalizacja nowych inwestycji wymaga badań, ustalających nośność gruntu. Dopiero na podstawie tych badań należy projektować odpowiednie rozwiązania posadowienia.

Wody powierzchniowe

Obszar objęty opracowaniem zmiany planu znajduje się w całości w zlewni rzeki Małej Wełny. Mała Wełna to lewy dopływ Wełny o długości około 86 km. Na terenie nie występują żadne naturalne wody powierzchniowe.

Monitoring stanu wód, prowadzony jest według tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite

części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Z załącznika opublikowanego na stronie RZGW, wynika, że analizowany teren przynależy do jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) nr 245 Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia (kod PLRW600025186699). Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia stanowi ciek łączący jeziora, który w 2017 roku został zakwalifikowany do II klasy elementów biologicznych, I klasy elementów hydromorfologicznych oraz elementów fizykochemicznych i chemicznych poniżej stanu dobrego ze względu na: BZT₅, ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°, twardość ogólną, odczyn, azot ogólny, azot azotanowy, azot azotynowy, azot Kjeldahla, fluoranten, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten oraz benzo(g,h,i)perylene (dane według monitoringu WIOŚ).

Zgodnie z informacjami o jednolitych częściach wód, sporządzonymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, status JCWP określony jako: silnie zmieniona część wód, a jej stan określono jako zły. Osiągnięcie celów środowiskowych dla tej części wód, zapisanych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry tj. dobry potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny, jest zagrożone z uwagi na brak możliwości technicznych. W programie działań określono działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, w tym kontrolę użytkowników prywatnych. Konieczne jest szczegółowe rozpoznanie przyczyn a następnie wdrożenie działań naprawczych. Z tego względu przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2021 r.

Wody podziemne

Analizowany teren przynależy do 42 jednolitej części wód podziemnych o powierzchni 4711,19 km². Zarządzanie tą częścią wód należy do obowiązków Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Badanie wód podziemnych przedmiotowej JCWPd miało miejsce w 2016 roku (Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r.). Zgodnie z wynikami badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Miączyнку stwierdzono III klasę jakości wód zarówno pod względem wskaźników fizyczno-chemicznych jak i klasy końcowej. Zasoby wodne wynoszą 132528 m³/d i są wykorzystane w 29,9%, a stan chemiczny i ilościowy oznaczony jest jako dobry (dane za 2016 rok). JCWP nr 42 nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. JCWP nr 42 nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Kolejne badanie miało miejsce w 2019 roku w najbliższym punkcie pomiarowym w Miączyнку wody podziemne zostały zakwalifikowane jako wody III klasy. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11

października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych: I klasa – wody bardzo dobrej jakości, II klasa – wody dobrej jakości, III klasa – wody zadowalającej jakości, IV klasa – wody niezadowalającej jakości, V klasa – wody złej jakości.

Dla oceny zagrożeń oraz jakości wód podziemnych w granicach analizowanego obszaru wykorzystano również informacje zilustrowane na mapach: hydrograficznej oraz sozologicznej Polski w skali 1:50000, ark. Murowana Goślina. Wynika z nich, iż na większości obszaru projektu zmiany planu występują grunty średnio przepuszczalne, co oznacza podatność na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych. Analizowany obszar znajduje się w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 Subzbiornik Inowrocław Gniezno. Jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne pochodzą z trzeciorzędu i wynoszą 96 tys. m³/dobę, a średnia głębokość zalegania wynosi 120 m.

Według mapy hydrograficznej, na powierzchni terenu zmiany planu, wody gruntowe znajdują się między 5 a 10 metrem pod powierzchnią terenu, co oznacza korzystne warunki dla posadowienia obiektów budowlanych. Wody gruntowe charakteryzują się najwyższym poziomem w czasie roztopów wiosennych (marzec, kwiecień), okres niżówki występuje od sierpnia do listopada.

Klimat lokalny

Gmina Skoki leży w strefie umiarkowanej o charakterze przejściowym. Nad Skoki napływają głównie polarne, arktyczne i zwrotnikowe masy powietrza. W zależności od obszaru, z którego napływają - mają charakter kontynentalny lub morski. Badania L. Bucherta, przeprowadzone w latach 1981-1990, wykazały, że aż 75,9% wszystkich mas napływających stanowią masy powietrza polarno-morskiego znad Atlantyku, a 15,8% to masy powietrza arktycznego.

Według regionalizacji klimatycznej Okołowicza, Skoki należą do regionu śląsko-wielkopolskiego o najdłuższym w Polsce okresie wegetacyjnym - 210 – 220 dni. Region śląsko-wielkopolski charakteryzuje się długim i wczesnym okresem wiosenno-letnim, w porównaniu do obszarów Polski centralnej i wschodniej występują tu także łagodniejsze i krótsze zimy, mniejsze amplitudy temperatur. Liczba dni z przymrozkami wynosi od 100 do 110, dni mroźnych od 30 do 50, a przeciętny czas trwania pokrywy śnieżnej wynosi od 50 do 80 dni.

Według badań meteorologicznych, średnia roczna temperatura wynosi 8°C, natomiast średnia roczna wielkość zachmurzenia - 64%. Obszar ten zaliczany jest do deficytowych jeśli chodzi o ilość opadów – w ciągu roku przeciętny opad wynosi zaledwie

500 mm. Najwyższe opady występują w lipcu, czerwcu i sierpniu, natomiast najmniejsze w lutym i marcu.

Warunki klimatu lokalnego są zbieżne z powyższym opisem klimatu gminy Skoki jednakże z uwagi na ukształtowanie powierzchni, sposób zagospodarowania i użytkowania mogą pojawiać się pewne różnice.

Teren odznacza się generalnie dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, dobrym przewietrzaniem. Specyficznymi warunkami mikroklimatycznymi charakteryzują się również tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów leśnych. Na terenach tych dobową amplitudę temperatur jest nieco mniejsza, powietrze jest bardziej wilgotne, a możliwości swobodnego przemieszczania się mas powietrza są ograniczone (istniejący drzewostan). Tak duże nagromadzenie szaty roślinnej oczyszcza powietrze poprzez absorpcję zanieczyszczeń stałych i gazowych, reguluje gospodarkę tlenową, jonizuje powietrze, pozwala zachować odpowiednią wilgotność, a także wydziela bakteriobójcze substancje zwane fitoncydami.

Gleby

Zgodnie z wypisami z ewidencji gruntów na terenie opracowania występują grunty orne klasy V, VI, a także drogi.

Z uwagi na brak gleb klasy I, II i III brak jest potrzeby przeprowadzania procedury uzyskiwania zgody na zmianę gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Teren objęty projektem zmiany planu stanowi w całości powierzchnię biologicznie czynną. Szatę roślinną omawianego terenu stanowią uprawy rolne (obecnie łubin). Wzdłuż torów kolejowych do gruntów rolnych rosną pojedyncze niewielkie drzewa.

Pośród roślin wprowadzonych przez człowieka gdzieś występują rośliny zielne i tzw. chwasty segetalne zwane również chwastami właściwymi. Wśród nich pojawiają się: mniszek pospolity, tasznik pospolity, perz właściwy, kąkol polny, rumianek czy życica wielokwiatowa. Są one z reguły bardzo wytrzymałe na niekorzystne czynniki środowiska, rozwijają się szybko, niezwalczane mogą nawet całkowicie uniemożliwić rozwój uprawianej rośliny, wygrywając z nią konkurencję o światło, wodę i składniki pokarmowe. Rozsiewają się i rosną wśród uprawianych roślin bez pomocy człowieka, a często wbrew jego przeciwdziałaniu.

Świat zwierzęcy jest typowy dla obszarów nizinnych. Egzystują tu również gatunki pospolite, najlepiej przystosowane do miejscowych warunków życia – drobne ssaki, ptaki i owady. W trakcie przeprowadzonych wizji terenowych nie stwierdzono w sposób jednoznaczny obecności pospolicie widywanych przedstawicieli ssaków, niemniej, obecność

lasów w sąsiedztwie analizowanej zmiany planu oraz – w mniejszym stopniu – otwartych terenów użytkowanych rolniczo, pozwala przypuszczać, że na terenach tych spotkać można zwierzęta migrujące między terenami o większych walorach przyrodniczych, tj. sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*) czy lis (*Vulpes vulpes*). Znacznie częściej na terenach tych spotkać można przedstawicieli mniejszych gatunków ssaków, w tym gryzoni i owadożernych.

Świat zwierząt reprezentowany jest na przedmiotowych obszarach również przez często spotykane gatunki ptaków, zasiedlających siedliska o różnej charakterystyce. Obecność w sąsiedztwie terenów leśnych oraz terenów użytkowanych rolniczo pozwala założyć, iż okresowo na obszar objęty zmianą planu przylatywać mogą również gatunki ptaków związanych ze wspomnianymi siedliskami.

Na terenie nie zidentyfikowano gatunków roślin, zwierząt i grzybów, objętych ochroną gatunkową.

Klimat akustyczny

Nadmierny hałas jest uciążliwością dostrzeganą częściej niż degradacja innych elementów środowiska. Jego oddziaływanie nie powoduje nieodwracalnych zmian w środowisku, lecz jego ograniczanie napotyka na wiele trudności i pociąga za sobą znaczne koszty.

Ochroną akustyczną objęte są określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje. Zgodnie z wprowadzoną w roku 2015 zmianą art. 113.1 ustawy Prawo ochrony środowiska, ochrona ta dotyczy terenów faktycznie zagospodarowanych. Oznacza to, że obowiązek podjęcia działań na rzecz ochrony środowiska przed hałasem powstaje z chwilą pojawienia się faktycznego zagospodarowania terenu. Niezależnie od wprowadzonych zmian, planowane przeznaczenie terenu, powinny być ustalane ze szczególną starannością, minimalizującą potencjalne konflikty akustyczne, które mogą się pojawić wraz z realizacją nowej zabudowy.

Standardy akustyczne określone w *rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*, wyrażone równoważnym poziomem dźwięku A w dB; odpowiednio w czasie oceny – 16-tu godzin pory dziennej (od 6.00 do 22.00) oraz 8-miu godzin pory nocnej (od 22.00 do 6.00), wynoszą dla hałasu komunikacyjnego – samochodowego i kolejowego:

$L^*AeqT(D/N) = 61/56$ dB – dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

$L^*AeqT(D/N) = 65/56$ dB – dla terenów zabudowy mieszkalno-usługowej.

W obrębie analizowanego terenu nie znajduje się funkcja, która wymagałaby spełnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Nieznacznym źródłem hałasu, które wpływa na kształtowanie klimatu akustycznego w granicach omawianego obszaru (poza działalnością kopalni Kruszgea) jest linia kolejowa nr 377 relacji Gniezno Winiary – Sława Wielkopolska. Hałas kolejowy, generowany przez ruch pociągów w obrębie wyżej wymienionej linii kolejowej spowodowany jest przez wyłącznie przez transport towarowy związany z działalnością Bazy Paliw PERN, a średnie natężenie ruchu pociągów wynosi 2 pociągi towarowe w ciągu doby.

Z uwagi na stosunkowo niewielkie obciążenie ruchem oraz odległość około 340 metrów od drogi wojewódzkiej nr 197, oddziaływanie hałasu samochodowego, generowanego przez pojazdy poruszające się po tej drodze nie występuje. Nie uzyskano szczegółowych informacji wskazujących na zasięg oddziaływania hałasu samochodowego generowanego w ciągu wspomnianej drogi, jednakże Generalny Pomiar Ruchu, przeprowadzony w 2015 roku na odcinku Sława – Kiszkowo wykazał 2417 pojazdów silnikowych w ciągu doby, z czego 451 stanowiły pojazdy ciężarowe.

5.3 ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU ZMIANY PLANU

Na stan i funkcjonowanie poszczególnych składników środowiska wpływają różne czynniki i uwarunkowania, między innymi takie jak: wzajemne powiązania komponentów, ich lokalizacja, stopień wzajemnego oddziaływania, obieg – przepływ materii między nimi, sposób dotychczasowego zagospodarowania, a także rodzaj sąsiedztwa.

Inwentaryzacja sporządzona na potrzeby projektu zmiany planu wykazała, że teren opracowania nie jest zainwestowany. Pomimo, że znajdują się tu słabe gleby klasy V i VI obszar objęty opracowaniem stanowi teren użytkowany rolniczo. Oprócz słabych gleb, kolejnym niekorzystnym czynnikiem dla rozwoju rolnictwa, występującym na terenie objętym zmianą planu, jak i w całej Wielkopolsce są coraz częściej występujące susze, powodujące niedobór wody w glebie. Niedobór ten, spowodowany przez deficyt opadów i wysokie temperatury utrudnia wegetację roślin i przyczynia się do utraty różnorodności biologicznej.

Środowisko przyrodnicze terenu objętego badaniem poddawane jest niekorzystnym zjawiskom w postaci zanieczyszczeń obszarowych powodowanych działalnością rolniczą. Obecność pól uprawnych powoduje typowo rolnicze „uciążliwości” wynikające z przebiegu roku produkcyjnego w rolnictwie (wiosenne prace polowe, żniwa, wykopki, siewy jesienne). W okresie użytkowania gleby często stosuje się nawozy naturalne – obornik.

Opryski przeciwko chwastom i grzybom stosowane są w postaci pojedynczych zabiegów i przeważnie przy sprzyjających warunkach meteorologicznych.

Wśród pozostałych, potencjalnych zagrożeń można wyróżnić tak zwane zagrożenia nadzwyczajne związane z wystąpieniem różnego rodzaju awarii oraz nadzwyczajnymi zjawiskami przyrodniczymi (wiatry huraganowe, pożar, grad).

5.4 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

O docelowej funkcji w przypadku obszaru objętego projektem zmiany planu miejscowego decydują ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki. Jednakże, ostateczny wybór rodzaju przeznaczenia nie powinien pomijać analizy stanu i funkcjonowania środowiska zarówno badanego obszaru jak i terenów z nim sąsiadujących.

Do najważniejszych uwarunkowań terenu należą:

- 1) Teren objęty projektem zmiany planu stanowi w części powierzchnię biologicznie czynną, która wykorzystywana jest rolniczo.
- 2) Teren zmiany planu położony jest pomiędzy miejscowością Sławica oraz miejscowością Rejowiec, na południe od drogi wojewódzkiej nr 197 relacji Sława Wielkopolska - Gniezno.
- 3) Teren projektu zmiany planu miejscowego graniczy z linią kolejową nr 377 relacji Gniezno Winiary – Sława Wielkopolska.
- 4) Najbliższe otoczenie stanowią tereny pól uprawnych, tereny powyrobowiskowe związane z powierzchnią eksploatacją złóż kruszywa naturalnego (tereny i obszary górnicze istniejącej kopalni Kruszeo Wielkopolskie Kopalnie) oraz tereny leśne Nadleśnictwa Łopuchówko. Lasy te to bory mieszane świeże, w których główny drzewostan stanowi sosna. Około 350 metrów na północny-zachód od analizowanego terenu znajduje się 6 elewatorów Wielkopolskich Zakładów Tłuszczowych ADM Szamotuły.
- 5) Teren opracowania zmiany planu stanowi równina sandrowa i wodnolodowcowa. Analiza hipsometryczna wykazała, że teren jest zróżnicowany hipsometrycznie. Rzędne wysokościowe, występujące na analizowanym terenie oscylują wokół 90 metrów nad poziomem morza.
- 6) Na terenie opracowania zostało zewidencjonowane złożo kruszywa naturalnego nr 10580 „Rejowiec” o powierzchni 49,9839 ha. Decyzja nr DSR.IV.7510-31/09 Marszałka Województwa Wielkopolskiego o zatwierdzeniu dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego została wydana 29 czerwca 2009 roku, a koncesja na jego wydobywanie została udzielona na podstawie decyzji nr DSR.IV.7512-247/10 Marszałka

Województwa Wielkopolskiego z 10 listopada 2010 roku w sprawie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża naturalnego „Rejowiec”, w m. Rejowiec.

- 7) Zgodnie z szczegółową mapą geologiczną, na obszarze objętym zmianą planu występują piaski i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe). Nośność utworów zależy w znacznej mierze od poziomu wód gruntowych, stopnia skonsolidowania, natomiast wyjściowe warunki gruntowe terenu można określić jako korzystne. Jednakże, na skutek prowadzonej działalności górniczej, warunki te podlegają zmianom.
- 8) Wody gruntowe znajdują się między 5 a 10 metrem pod powierzchnią terenu, co oznacza korzystne warunki dla posadowienia obiektów budowlanych.
- 9) Analizowany obszar położony jest w całości w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 Subzbiornik Inowrocław Gniezno.
- 10) Zgodnie z wrysem z ewidencji gruntów na terenie opracowania występują grunty orne klasy V, VI, a także droga.
- 11) Z uwagi na brak gleb klasy I, II i III brak jest potrzeby przeprowadzania procedury uzyskiwania zgody na zmianę gruntów rolnych na cele nierolnicze.
- 12) Brak form ochrony przyrody oraz obiektów zabytkowych, w tym zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych na terenie zmiany planu.
- 13) Analizowany obszar znajduje się w odległości około 950 m od Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka oraz około 750 m od jego otuliny.

5.5 OCENA ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚCI REGENERACYJNE ŚRODOWISKA

Odporność środowiska na degradację wiąże się z nasileniem i czasem antropopresji, a także z jakością komponentów środowiska zastaną w analizowanym obszarze. Dotyczy to przede wszystkim jakości gleb, wód gruntowych i podziemnych, powietrza, warunków klimatycznych, a także ilości opadów atmosferycznych oraz prędkości i kierunków wiatrów. Wszelka działalność – ingerencja człowieka w środowisko powoduje zmiany jego komponentów. Ważne jest jednak, aby dokonywane zmiany nie prowadziły do skrajnie negatywnych skutków osłabiających tym samym zdolności środowiska do jego regeneracji.

Dokumentowany obszar jest terenem przekształconym, charakteryzującym się ingerencją człowieka w lokalne środowisko naturalne. Świadczy o tym antropogeniczna roślinność pól uprawnych.

Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, realizujący to zadanie poprzez Głównego Inspektora Ochrony

Środowiska. W roku 2022 dla terenu województwa wielkopolskiego zakończono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego, dotyczącą roku 2021. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) gmina Skoki należy do strefy wielkopolskiej.

Ze względu na ochronę zdrowia, dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego PM_{2,5}, kadmu, arsenu, niklu, ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. Ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu benzo(a)piranu i pyłu zawieszonego PM₁₀ strefę zaliczono do klasy C. Dokonując oceny stref dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego II fazy – wartości obowiązującej dla roku 2021, strefa wielkopolska uzyskała klasę C1.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2021 roku ze względu na ochronę roślin w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie przypisano klasę D2. Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu stężenia pyłu PM₁₀ – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimnego (grzewczego). Wyniki klasyfikacji, w szczególności wskazujące na potrzebę opracowania programów ochrony powietrza (klasa C), nie powinny być utożsamiane z jakością powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją, w klasyfikacji identyfikowany jako obszar przekroczeń.

Położenie w sąsiedztwie gruntów niezabudowanych sprzyja przewietrzaniu i regeneracji powietrza tego miejsca. Pod względem przyrodniczym zarówno analizowany teren jak i jego otoczenie charakteryzuje się występowaniem stosunkowo dużej ilości zieleni, która pozytywnie wpływa na mikroklimat miejsca. Najbliższe otoczenie nie należy do terenów zdegradowanych, a stopień ingerencji człowieka w środowisko ogranicza się do upraw rolnych. Tak duże nagromadzenie szaty roślinnej oczyszcza powietrze poprzez absorpcję zanieczyszczeń stałych i gazowych, regulują gospodarkę tlenową, jonizuje powietrze, pozwala zachować odpowiednią wilgotność, a także wydziela bakteriobójcze substancje zwane fitoncydami. Istniejąca szata roślinna natomiast wskazuje na szybką zdolność środowiska do regeneracji i oznacza możliwość stosunkowo szybkiego powrotu do w miarę naturalnych ekosystemów.

Z załącznika opublikowanego na stronie RZGW, wynika, że analizowany teren przynależy do jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) nr 245 Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia (kod PLRW600025186699). Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia stanowi ciek łączący jeziora, który w 2017 roku został zakwalifikowany do II klasy elementów biologicznych, I klasy elementów hydromorfologicznych oraz elementów fizykochemicznych i chemicznych poniżej stanu dobrego ze względu na: BZT₅,

ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°, twardość ogólną, odczyn, azot ogólny, azot azotanowy, azot azotynowy, azot Kjeldahla, fluoranten, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten oraz benzo(g,h,i)perylene (dane według monitoringu WIOŚ).

Zgodnie z informacjami o jednolitych częściach wód, sporządzonymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, status JCWP określony jako: silnie zmieniona część wód, a jej stan określono jako zły. Osiągnięcie celów środowiskowych dla tej części wód, zapisanych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry tj. dobry potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny, jest zagrożone z uwagi na brak możliwości technicznych. W programie działań określono działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, w tym kontrolę użytkowników prywatnych. Konieczne jest szczegółowe rozpoznanie przyczyn a następnie wdrożenie działań naprawczych. Z tego względu przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2021 r.

Analizowany teren przynależy do 42 jednolitej części wód podziemnych o powierzchni 4711,19 km². Zarządzanie tą częścią wód należy do obowiązków Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Zgodnie z wynikami badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Miączynku stwierdzono III klasę jakości wód zarówno pod względem wskaźników fizyczno-chemicznych jak i klasy końcowej. Zasoby wodne wynoszą 132528 m³/d i są wykorzystane w 29,9%, a stan chemiczny i ilościowy oznaczony jest jako dobry (dane za 2012 rok). JCWP nr 42 nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Kolejne badanie miało miejsce w 2019 roku w najbliższym punkcie pomiarowym w Miączynku wody podziemne zostały zakwalifikowane jako wody III klasy. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych: I klasa – wody bardzo dobrej jakości, II klasa – wody dobrej jakości, III klasa – wody zadowalającej jakości, IV klasa – wody niezadowalającej jakości, V klasa – wody złej jakości.

Po zmianie miejscowego planu, obecny charakter analizowanego obszaru ulegnie zmianie – na terenach rolnych rozpocznie się eksploatacja złoża kruszywa naturalnego. Odkrywkowa eksploatacja złoża wiąże się ze zmianami w morfologii terenu w postaci sztucznych zagłębień (wyrobisk) oraz zmianami w poziomie pokładów wodonośnych. W przypadku zakończenia lub zaniechania wydobycia, zgodnie z informacją zamieszczoną we wniosku o udzielenie koncesji, właściciel terenu będzie zobligowany do rekultywacji terenu zgodnie z wskazanym kierunkiem rekultywacji. Zdolności regeneracyjne środowiska będą zależeć od stopnia przeobrażenia terenu, tempa i skuteczności działań rekultywacyjnych.

5.6 OCENA TENDENCJI DO ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEJ ZMIANY PLANU

Inwentaryzacja sporządzona na potrzeby projektu zmiany planu miejscowego wykazała, że teren opracowania jest niezainwestowany i stanowi grunty orne. Aktualny stan środowiska analizowanego obszaru jest dobry. Występująca tam roślinność wpływa pozytywnie na krajobraz, zapewniając dobre warunki bytowania licznym przedstawicielom flory i fauny.

W przypadku prowadzenia gospodarki rolnej mogą wystąpić zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, w szczególności w zakresie zanieczyszczeń wód powierzchniowych lub degradacji gleb. Do najważniejszych zagrożeń prowadzących do degradacji gleby należą:

- monokultury, które prowadzą do zubożenia gleby,
- zbyt intensywne nawożenie mineralne,
- niewłaściwa irygacja pól nawozami naturalnymi – gnojówką, gnojowicą, itp.,
- intensywne zabiegi agrotechniczne,
- stosowanie nadmiernych ilości chemicznych środków owadobójczych,
- niewłaściwa gospodarka odpadami.

Zanieczyszczeń i degradacji środowiska można uniknąć przy stosowaniu dobrej praktyki rolnej, w tym odpowiednim stosowaniu nawozów oraz przestrzeganiu okresów, w których zabrania się nawożenia. Reasumując, brak zmiany sposobu użytkowania terenów rolniczych, przy dobrej praktyce rolnej nie tylko nie wpłynąłby negatywnie na środowisko, a nawet byłby korzystny.

Jednakże, na terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec, który przeznaczają analizowany teren pod tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego – projektowane, drogę lokalną oraz filary ochronne od terenów przyległych oraz filary ochronne od terenów leśnych. Zmiana obowiązującego planu polega głównie na likwidacji projektowanej drogi lokalnej, przybiegającej przez centralną część terenu. Takie rozwiązanie umożliwi lepsze wykorzystanie terenu pod działalność górnictwą oraz łatwiejsze zabezpieczenie terenu przed osobami postronnymi.

Realizacja projektowanego zagospodarowania nie nastąpi w wyniku uchwalenia zmiany planu, ale odbywać będzie się dopiero po wyznaczeniu terenu i obszaru górniczego, uzyskaniu decyzji środowiskowej oraz koncesji dotyczącej wydobywania.

Wydobycie kruszywa naturalnego mogłoby być jednak prowadzone również bez zmiany obowiązującego planu, po spełnieniu wyżej wymienionych przesłanek.

6. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY PLANU

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, z jednoczesnym uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych terenu.

Ze względu na specyfikę przedmiotowej zmiany planu, niezwykle trudno jest dokonać oceny rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych. Projekt zmiany planu bowiem nie definiuje sposobu prowadzenia odkrywki, a rozwiązania funkcjonalne związane z wydobywaniem kruszywa naturalnego są przedmiotem projektu zagospodarowania złoża oraz udzielonej koncesji.

Zmiana obowiązującego planu polega głównie na rezygnacji z projektowanej drogi lokalnej, przybiegającej przez centralną część terenu. Takie rozwiązanie umożliwi lepsze wykorzystanie terenu pod działalność górnictwem oraz łatwiejsze zabezpieczenie terenu przed osobami postronnymi.

Ponadto, obecny projekt zmiany planu nie wskazuje filarów ochronnych, gdyż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących projektów zagospodarowania złóż i utrwalonego orzecznictwa jest to kompetencja projektu zagospodarowania złoża a nie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ocenie może podlegać natomiast planowany sposób rekultywacji, który zostanie wskazany przez Starostę. Brak wskazania inwestycyjnych rozwiązań na tym terenie pozwoli wyeliminować ewentualne zagrożenia związane z posadowieniem obiektów budowlanych na gruntach niestabilnych o słabym stopniu zagęszczenia. Ponadto, taki sposób rekultywacji nie będzie wywoływać konfliktów funkcjonalno-przestrzennych oraz stanowić dysharmonii w krajobrazie.

Z punktu widzenia oceny rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych za korzystne należy uznać wprowadzenie jednolitej funkcji terenu na całym obszarze zmiany planu, co pozwoli uniknąć konfliktów funkcjonalno-przestrzennych.

Ponadto, zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej uniemożliwią przenikanie zanieczyszczeń do gruntu.

Plan miejscowy umożliwi dokonanie szerokiej, wieloaspektowej analizy przestrzeni oraz szeregu uwarunkowań, tak, aby w sposób optymalny zdefiniować przyszłe zagospodarowanie. Plan miejscowy nie tylko wskazuje zasady kształtowania zabudowy czy definiuje obsługę komunikacyjną, ale przede wszystkim wskazuje sposób rozwoju w sposób kompleksowy. Prawo miejscowe wymusi również użytkowanie i inwestowanie na terenie, w sposób spełniający wszelkie wymogi dotyczące ochrony środowiska. Rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne zastosowane w projekcie planu odpowiadają założeniom Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, a także nie wprowadzają istotnego zagrożenia dla środowiska.

6.1 OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTOWANEGO UŻYTKOWANIA Z UWARUNKOWANIAM PRZYRODNICZYMI

W projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono teren powierzchniowej eksploatacji kruszywa, oznaczony na rysunku zmiany planu symbolem **PG**.

O przeznaczeniu tego terenu na cele eksploatacji kruszywa przesądziło wykonanie dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego nr 10580 „Rejowiec” o powierzchni 49,9839 ha, a także decyzja Marszałka Województwa Wielkopolskiego o zatwierdzeniu dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego wydana w 2009 roku oraz decyzja z 2010 roku o wydaniu koncesji na wydobycie kopaliny ze złoża.

Niezależnie od powyższego na terenie opracowania obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec, przyjęty uchwałą Nr XXXVI/340/2002 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 26 czerwca 2002r. W planie tym wyznaczono: tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego – projektowane, drogę lokalną oraz filary ochronne od terenów przyległych oraz filary ochronne od terenów leśnych.

Zewidencjonowane złożo znajduje się na terenie, gdzie brak jest szczególnych uwarunkowań przyrodniczych, które mogłyby zapobiec wydobyciu złoża. Położenie, dostępność komunikacyjna, brak gleb o najlepszej bonitacji, które podlegają ochronie, brak obszarów cennych przyrodniczo oraz kulturowo, a także brak zainwestowania przedmiotowego obszaru sprawia, że eksploatacja złoża będzie zgodna z uwarunkowaniami przyrodniczymi i aktualnym zagospodarowaniem terenu.

Z uwagi na brak sąsiedztwa zabudowy, wymagającej spełnienia dopuszczalnych poziomów hałasu, nie będzie konieczna będzie szczególna troska o klimat akustyczny terenu. Jednakże, w trakcie eksploatacji, dla komfortu pracujących ludzi oraz ochrony

środowiska przyrodniczego konieczne będzie zastosowanie rozwiązań minimalizujących hałas, a także zapylenie. Działania dotyczące minimalizacji hałasu będą podejmowane na etapie operacyjnym, a szczegółowe wskazanie ich w zmianie planu miejscowego byłoby niemożliwe ze względu na charakter tego dokumentu.

Projekt zmiany planu spełnia wymogi prawne i zapewnia właściwe funkcjonowanie środowiska. Dlatego też, mimo, że nastąpią przekształcenia analizowanego obszaru, realizację ustaleń zmiany planu można uznać za poprawną pod względem potrzeb ochrony środowiska i prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody.

6.2 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEJ ZMIANY PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA ZMIANY PLANU

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

Prawo regulujące zagadnienia ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym, w przypadku ratyfikowania przez Polskę, stanowi podstawę do formułowania celów i zasad w programach i planach krajowych. Pośrednio, więc mogą one wpływać na kształt projektowanej zmiany planu.

Dokumenty w postaci konwencji, traktatów i strategii są wielowątkowe i bardzo liczne, dlatego też w niniejszym dokumencie zostaną omówione tylko te najbardziej istotne. Są to:

Konwencje

- Konwencja Berneńska, ratyfikowana przez Polskę w 1995 roku ma na celu ochronę zagrożonych i ginących gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, a także prowadzenie działań edukacyjnych i rozpowszechnianie informacji dotyczących ochrony dzikiej fauny i flory oraz podjęcie międzynarodowej współpracy mającej na celu ochronę gatunków transgranicznych;
- Konwencja Bońska, ratyfikowana przez Polskę w 1996 roku - jest dokumentem o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, dotyczy gatunków migrujących, które w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice jurysdykcji państwowej w różnych cyklach życiowych;
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości wraz z II protokołem siarkowym (Oslo) ratyfikowana przez Polskę w 1985 roku;
- Konwencja o Różnorodności Biologicznej, ratyfikowana przez Polskę w 1996 roku;

- Konwencja Wiedeńska w sprawie ochrony warstwy ozonowej z 1985 r., zobowiązywała do zmniejszenia emisji gazów powodujących oraz prowadzenia badań nad skutkami zaniku warstwy ozonowej;
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.);
- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych, jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu;
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, ratyfikowana przez Polskę w 1994 roku;
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.

Programy, Strategie

- Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, zatwierdzona uchwałą Nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r. Najważniejszymi celami strategicznymi z punktu widzenia prognozy oddziaływania na środowisko są: poprawa warunków życia z poszanowaniem środowiska przyrodniczego oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu. Strategia wskazuje w tych obszarach następujące cele szczegółowe: zwiększanie i ochronę zasobów wód oraz poprawa ich jakości, poprawę jakości powietrza, poprawę funkcjonowania gospodarki odpadami, ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego, poprawę przyrodniczych warunków dla rolnictwa, kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmacnianie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 Plan ten wskazuje niezbędność minimalizowania podatności na ryzyko związane ze zmianami klimatu, m.in. uwzględniając ten aspekt na etapie planowania inwestycji. Na skutek coraz częstszych ulewnych deszczy zwiększyło się ryzyko okresowych podtopień, szczególnie na terenach gdzie nie ma stworzonych warunków retencjonowania nadmiaru wody.
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, zatwierdzony uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954) Plan ten wskazuje na konieczność podjęcia następujących działań: ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej, zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na

wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej, inwentaryzację źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin, kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych, termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich, ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej, edukacja ekologiczna, zapisy w planach miejscowych.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (dyrektywa 2000/60/WE) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Racjonalne korzystanie z zasobów odnawialnych źródeł energii jako element polityki zrównoważonego rozwoju państw Unii Europejskiej zobowiązuje poszczególne kraje członkowskie (także Polskę) do realizacji celów przyjętej polityki energetycznej. Prawo unijne reguluje również zagadnienia związane z ochroną atmosfery oraz odnawialnymi źródłami energii.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i wojewódzkim

- Uchwała NR XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W dokumencie tym zakazano między innymi stosowania:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- 2) mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %;
- 4) węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, niespełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
  - a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
  - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
  - c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %;
- 5) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Oba wyżej wymienione dokumenty znajdują swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który poprzez dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci gazowej wspiera rozwój niskoemisyjnych systemów grzewczych.

- „Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022” (przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 88 w dniu 1 lipca 2016 r.) wskazuje na konieczność ochrony środowiska i zdrowia ludzi poprzez zapobieganie negatywnemu wpływowi wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi, lub zmniejszania go, oraz przez ogólne zmniejszenie skutków użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania dzięki stosowaniu następującej hierarchii sposobów postępowania z odpadami: zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku oraz unieszkodliwianie. Przedstawione w Planie cele i zadania dotyczą okresu 2016 - 2020 oraz perspektywicznie okresu 2030.

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 18 października 2016 roku. Jego nadrzędnym celem środowiskowym jest nie pogarszanie stanu jednolitych części wód.

W stosunku do wód podziemnych, cel ten ma zostać osiągnięty poprzez: zapobieganie dopływowi lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie się pogarszaniu wszystkich wód podziemnych, zapewnieniu równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożeniu działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia, powstałego wskutek działalności człowieka.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych jest przede wszystkim nie pogarszanie stanu wód, a następnie osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. „Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych, określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych.”

Zapisy projektu zmiany planu zawierają szereg ustaleń, a także zaleceń dotyczących pośrednio lub bezpośrednio ochrony środowiska. Zapisy te uwzględniają nie tylko wymogi ochrony środowiska ustanowione w dokumentach o randze krajowej i międzynarodowej, ale również dokumentach, utworzonych na szczeblu lokalnym i regionalnym. Przykładem tego rodzaju działań jest ochrona powietrza czy też odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przepisy ochrony środowiska dotyczą bardzo wielu różnych zagadnień i działań. Szereg istniejących przepisów prawnych nie wymagał powielenia odpowiednich ustaleń

w treści zmiany planu, natomiast są to przepisy obowiązujące, które również muszą być respektowane przez poszczególnych inwestorów. Przykładowo, nakaz ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód, zgodnie z przepisami odrębnymi o ochronie środowiska, odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi, odprowadzenie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi, dopuszczenie przyjęcia na cele rekultywacji mas ziemnych z innych miejsc ich powstawania pod warunkiem, że ich zastosowanie nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub ziemi dotyczą respektowania, między innymi, następujących aktów prawnych: ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy Prawo wodne, ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Po przeprowadzonej analizie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym, należy stwierdzić, że wprowadzone do omawianego projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania, umożliwiają realizację celów określonych we wspomnianych powyżej dokumentach.

Ze względu na charakter planu miejscowego, wspomniane wyżej przepisy będą respektowane na kolejnych etapach związanych zarówno z procedurą uzyskania stosownych pozwoleń jak i podczas eksploatacji złoża i jego rekultywacji.

7. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE ZMIANY PLANU

Rozwiązania projektu zmiany planu miejscowego nie mogą być sprzeczne z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, zgodnie z którym oznaczono analizowany teren jako obszar eksploatacji kruszywa naturalnego. Według zapisów studium, na wskazanym terenie wskazane jest prowadzenie działalności wydobywczej, a następnie rekultywacja złoża po zakończonej eksploatacji.

W świetle obowiązujących przepisów prawnych tj. wymogu niesprzeczności studium z planem miejscowym wspomniane powyżej sposoby zagospodarowania są obecnie jedynym możliwym i nie ma możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych.

Na terenie obowiązuje już miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec, który przeznaczają analizowany teren pod powierzchnię eksploatację kruszywa naturalnego, drogę lokalną oraz filary ochronne. Zmiana obowiązującego planu polega głównie na likwidacji

projektowanej drogi lokalnej, przybiegającej przez centralną część terenu. Takie rozwiązanie umożliwi lepsze wykorzystanie terenu pod działalność górnictwą oraz łatwiejsze zabezpieczenie terenu przed osobami postronnymi.

Za najbardziej korzystne i funkcjonalne rozwiązania dla walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenu uznano pozostawienie terenu w dotychczasowym użytkowaniu, co umożliwi optymalne warunki bytowania obecnie występujących na terenie gatunków roślin i zwierząt. Z drugiej strony, z uwagi na słabe gleby, wykorzystywanie terenu pod uprawy rolnicze jest ekonomicznie nieuzasadnione, użytki rolne klasy V, VI idealnie nadają się natomiast pod zalesienia i to rozwiązanie byłoby najbardziej korzystne dla środowiska przyrodniczego.

W związku z wymogiem zgodności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz przepisom prawnym wynikającym z Prawa geologicznego i górnictwa, jedynym racjonalnym rozwiązaniem jest eksploatacja kruszywa, a następnie przeprowadzona rekultywacja terenu w kierunku wodno-rolno-leśnym.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec. W projekcie tym wprowadzono następujące rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko, zgodnie z obowiązującymi przepisami:

1) w celu ochrony wód podziemnych i powierzchniowych zakłada się:

- ochronę wód zgodnie z przepisami o ochronie środowiska;
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;

2) w celu ochrony powietrza i powierzchni ziemi ustala się:

- ochronę powierzchni ziemi, powietrza zgodnie z przepisami o ochronie środowiska;
- formowanie skarp w sposób zapewniający stateczność zboczy zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zakaz składowania odpadów na terenach powyrobiskowych z uwzględnieniem dopuszczenia przyjęcia na cele rekultywacji mas ziemnych z innych miejsc ich powstawania

pod warunkiem, że ich zastosowanie nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub ziemi;

3) w zakresie ochrony przed hałasem nie podejmuje się ustaleń;

4) dla poprawy bilansu i ochrony obszarów zielonych i bioróżnorodności ustala się:

- nakaz wykonania rekultywacji poszczególnych pól eksploatacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- nakaz likwidacji tymczasowych obiektów budowlanych do zakończenia prac rekultywacyjnych;

5) w zakresie gospodarki odpadami przewiduje się:

- zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi o odpadach;
- zakaz składowania odpadów na terenach powyrobiskowych z uwzględnieniem dopuszczenia przyjęcia na cele rekultywacji mas ziemnych z innych miejsc ich powstawania pod warunkiem, że ich zastosowanie nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub ziemi;

6) w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w granicach archeologicznych stref ochrony konserwatorskiej, wskazanych na rysunku zmiany planu nie podejmuje się ustaleń z powodu nie występowania obiektów podlegających ochronie.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Określenie skutków powstałych w wyniku realizacji zmiany planu miejscowego jest trudne ze względu na charakter dokumentu – plan miejscowy, ustalając szczegółowy sposób zagospodarowania, nie wprowadza żadnych norm czasowych terminu realizacji ani nie ustala szczegółowych rozwiązań dotyczących inwestycji budowlanych. Ponadto, mimo szeregu ustaleń minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko i prawidłowym określeniu planowanych funkcji w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych oraz najbliższego sąsiedztwa planu, zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. pożar,

eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej czy też umyślne łamanie prawa przez użytkowników terenu).

Analiza skutków realizacji zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie przede wszystkim możliwa po etapie realizacji obiektów budowlanych lub zmian w zagospodarowaniu terenu.

Za monitoring jakości środowiska przyrodniczego w całym województwie wielkopolskim odpowiedzialny jest Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, natomiast za monitoring państwowy odpowiada Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W ramach monitoringu środowiska prowadzony jest monitoring: jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu i wibracji, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb. Do instytucji, które wspomagają monitoring stanu środowiska przyrodniczego oraz mogą wyeliminować niekorzystne oddziaływania na obszarze objętym zmianą planu na terenie powiatu wągrowieckiego są m.in.: Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Wągrowcu czy Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego. Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Miasta i Gminy w Skokach oraz wydzielone do tego celu referaty.

Dodatkowy monitoring środowiska przyrodniczego będzie miał miejsce w przypadku wydobycia kruszywa naturalnego i związanej z tym utraty wartości użytkowych gruntów rolnych. Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, Starosta Powiatu Wągrowieckiego wyda decyzję w sprawie rekultywacji i zagospodarowania, która będzie zawierać między innymi kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów. Rekultywację gruntów prowadzi się w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie, częściowo lub na określony czas do prowadzenia działalności przemysłowej oraz kończy się w terminie do 5 lat od zaprzestania tej działalności. Ponadto, zgodnie z art. 22 ust. 2 ww. ustawy, osoby obowiązane do rekultywacji gruntów zawiadamiają Starostę w terminie do dnia 28 lutego każdego roku o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

Corocznie zaleca się analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, które umożliwiłyby dostosowanie potrzeb monitoringu do lokalnych uwarunkowań i ewentualnych problemów. Tego typu analiza dotyczyć powinna przede wszystkim jakości powietrza (niska emisja) oraz czystości wód gruntowych, które następnie wpływają na jakość wód powierzchniowych. W przypadku wydobycia kruszywa naturalnego, za szczególnie istotny uważa się również monitoring wpływu odkrywki na wody podziemne i powierzchniowe oraz podejmowanie działań wspierających ich ochronę.

Wszystkie wyżej wymienione działania i instytucje pozwolą na ocenę skutków realizacji planowanego zagospodarowania oraz umożliwią szybką reakcję na ewentualne negatywne zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym.

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY PLANU

Dokumentowany teren znajduje się w odległości stu kilkudziesięciu kilometrów od najbliższej granicy z Republiką Federalną Niemiec. Z uwagi na tak znaczną odległość od granic innych państw, a także charakter planowanego przeznaczenia nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń zmiany planu w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 roku.

11. OKREŚLENIE SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA

Zmiany, jakie wystąpią w środowisku będą obejmować wszystkie jego komponenty, to jest: warunki gruntowe, wodne, szatę roślinną, powietrze, a także krajobraz. Wielkości i rodzaj przyszłych zmian będą efektem zależnym od charakteru wprowadzanych rozwiązań, a także wrażliwości i odporności środowiska na degradację. Realizacja postanowień dokumentu, jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nastąpi na skutek rozpoczęcia eksploatacji złoża po wyznaczeniu terenu i obszaru górniczego oraz zatwierdzeniu koncesji dotyczącej wydobywania. Analiza realizacji postanowień dokumentu może odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją eksploatacji złoża (w całości lub etapami) oraz po zakończeniu rekultywacji terenu. Dlatego też jednoznaczna ocena oddziaływania projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze jest trudnym zadaniem.

11.1 OKREŚLENIE SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA I UŻYTKOWANIA

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu miejscowego w zakresie powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego będzie miała znaczące skutki dla środowiska. Odkrywkowa eksploatacja złoża wiąże się ze zmianami w morfologii terenu w postaci sztucznych zagłębień (wyróbisk) oraz zmianami w poziomie pokładów wodonośnych. Zgodnie z Decyzją nr DSR.IV.7512-247/10 Marszałka Województwa Wielkopolskiego z 10 listopada 2010 roku w sprawie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża naturalnego

„Rejowiec”, w m. Rejowiec, eksploatacja złoża będzie prowadzona metodą odkrywkową do maksymalnej głębokości około 12,4 m pod powierzchnią terenu. Tego typu przeobrażenia powierzchni ziemi mają znaczny wpływ na obniżanie się wód gruntowych, co może spowodować obumarcie roślin podczas suszy. Problem ten może być szczególnie dotkliwy na analizowanym terenie gdyż już obecnie teren ten charakteryzuje się niskim zaleganiem wód gruntowych.

W trakcie prowadzenia wydobywania kruszywa, zniszczona zostanie szata roślinna terenu, lecz na skutek zebrania warstwy próchniczej, po zakończeniu eksploatacji będzie możliwe odtworzenie profilu glebowego, co przywróci wegetację roślin na tym terenie.

W przypadku zakończenia lub zaniechania wydobywania, zgodnie z informacją zamieszczoną we wniosku o udzielenie koncesji, właściciel terenu będzie ubiegał się o rekultywację terenu zgodnie z zatwierdzonym kierunkiem rekultywacji. Zdolności regeneracyjne środowiska będą zależę od stopnia przeobrażenia terenu, tempa i skuteczności działań rekultywacyjnych.

Z zapisów zawartych w projekcie zagospodarowania złoża wynika, że „eksploatacja kruszywa naturalnego nie wpłynie niekorzystnie na stan środowiska naturalnego a skutki oddziaływania projektowanej eksploatacji na środowisko ograniczą się do granic terenu górniczego. Grunty poeksploatacyjne zostaną zrehabilitowane częściowo w kierunku rolno-wodnym, leśno-wodnym, rolno-leśnym i leśnym.”

11.2 OKREŚLENIE SKUTKÓW DLA ISTNIEJĄCYCH FORM OCHRONY PRZYRODY

Na analizowanym terenie nie występują drzewa o cechach pomnikowych, nie zidentyfikowano również obszarów i obiektów, które stanowiłyby formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Najbliższy obszar prawnie chroniony stanowi oddalony o około 950 m od analizowanego obszaru Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka o powierzchni 12 202 ha. Celem ochrony parku jest zachowanie jednego z największych kompleksów leśnych środkowej Wielkopolski, charakteryzującego się dużymi wartościami przyrodniczymi, krajobrazowymi, a także naukowo-dydaktycznymi.

Ze względu na odległość, zurbanizowany charakter wsi Sławica, zlokalizowanej pomiędzy terenem zmiany planu a Parkiem oraz przedmiot ochrony nie przewiduje się negatywnego wpływu projektu planu na wyżej wymienioną formę ochrony przyrody.

Na terenie objętym opracowaniem obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec, uchwalony 26 czerwca 2002 roku, który wskazuje ten teren pod eksploatację kruszywa naturalnego. Badany wpływ zmiany miejscowego planu oddziaływania na środowisko

powinien dotyczyć wyłącznie zmiany dotyczącej lokalizacji drogi wewnętrznej. Zmiana lokalizacji drogi wewnętrznej na dojazd, który stanowić będzie drogę nieutwardzoną nie wpłynie w żaden sposób na cele szczególne, wskazane w § 4 uchwały Nr XXXVII/729/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 września 2013 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka.

11.3 OKREŚLENIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY PLANU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Realizacja ustaleń zmiany planu może skutkować szeregiem oddziaływań o charakterze bezpośrednim i pośrednim. Oddziaływania te, a także zmiany w środowisku powstałe w wyniku tych oddziaływań mogą być krótkoterminowe, długoterminowe, wtórne i skumulowane. Z uwagi na etapowe wydobywanie kopaliny, niewystępowanie innych negatywnych oddziaływań na terenie i w sąsiedztwie zmiany planu nie przewiduje się kumulacji oddziaływań.

Poniżej została dokonana analiza skutków realizacji ustaleń zmiany planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska:

w zakresie powietrza atmosferycznego:

W przypadku prowadzenia wydobywania złóż kruszywa naturalnego należy spodziewać się emisji pyłów i gazów, związanych z robotami ziemnymi, a także powstałych na skutek wzmożonego ruchu pojazdów, szczególnie ciężarowych. Na terenie odkrywki, szczególnie w okresach bezdeszczowych i wietrznych, może dochodzić do wywiewania frakcji pyłowej. Wywiewanie to może zostać ograniczone poprzez zraszanie wodą.

Przy zagospodarowaniu terenu, należy zadbać o zachowanie jak największej powierzchni biologicznie czynnej, w tym porośniętej zielenią wysoką. Będzie to sprzyjać utrzymaniu lepszej jakości powietrza ze względu na redukcję dwutlenku węgla i minimalizację przemieszczania się zanieczyszczeń pyłowych.

Wszelkie wyżej wymienione zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego będą występować jedynie w okresie eksploatacji złoża i zostaną całkowicie wyeliminowane po przeprowadzonej rekultywacji.

Ze względu na charakter inwestycji dopuszczonych do realizacji na terenie planu nie przewiduje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w zakresie zanieczyszczeń pochodzących z mediów grzewczych. W przypadku lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych - kontenerów, ich ogrzewania może odbywać się poprzez przenośne piecyki gazowe lub elektryczne. W związku z powyższym, realizacja ustaleń projektu planu w zakresie ogrzewania nie wpłynie na pogorszenie jakości powietrza.

w zakresie wód gruntowych, powierzchniowych i podziemnych:

Na terenie przedmiotowej zmiany planu miejscowego nie występują wody powierzchniowe, a wody gruntowe zalegają między 5 a 10 metrami pod powierzchnią terenu.

Wydobycie kruszywa wpłynie w znaczny sposób na stosunki wodne.

Wydobycie urobku może spowodować przede wszystkim:

- a) obniżenie zasobów wód gruntowych w poziomach wodonośnych,
- b) zmniejszenie przepływu i obniżenie poziomu zwierciadła wód powierzchniowych, znajdujących się w pobliżu terenu projektu zmiany planu miejscowego,
- c) gromadzenie się wód gruntowych w wyrobiskach.

Stworzenie zbiorników wodnych w ramach rekultywacji może przyczynić się do odbudowy systemu retencji wód i pozytywnie wpłynąć na możliwości zagospodarowania wód opadowych.

w zakresie powierzchni ziemi, gleb:

Po uchwaleniu zmiany miejscowego planu i planowanym rozszerzeniu powierzchni dokumentacji geologicznej złóż, obecny charakter analizowanego obszaru ulegnie zmianie – na terenach rolnych rozpocznie się eksploatacja złoża kruszywa naturalnego. Odkrywkowa eksploatacja złoża wiąże się ze zmianami w morfologii terenu w postaci sztucznych zagłębień (wyrobisk) oraz usypywania hałd zbudowanych zarówno ze złoża jak i warstw odkładu. Ponadto, w trakcie eksploatacji usunięta zostanie warstwa próchnicza, a profile glebowe zostaną zaburzone.

Pewne odtworzenie gleb zostanie przeprowadzone podczas rekultywacji na skutek wykorzystania zdjętej uprzednio warstwy próchnicznej. W przypadku zakończenia lub zaniechania wydobywania, zgodnie ze wskazaniami studium, właściciel terenu będzie ubiegał się o rekultywację terenu w zakresie terenów rolnych, zalesień lub wód powierzchniowych. Zdolności regeneracyjne środowiska będą zależały od stopnia przeobrażenia terenu, tempa i skuteczności działań rekultywacyjnych.

w zakresie komfortu akustycznego:

Obszar wyrobisk górniczych stanowi teren emisji hałasu, związany z pracą maszyn budowlanych: koparek, spycharek, a także samochodów ciężarowych, na które będzie załadowywany urobek. Podczas eksploatacji wyrobisko może zostać otoczone obwałowaniami hałd nakładu o wysokości około 3 metrów, co przy pracy koparek w obniżeniu terenu będzie znacznie ograniczać poziom emisji hałasu. W wyniku braku karty informacyjnej przedsięwzięcia oraz projektu zagospodarowania złoża, trudno

przesądzić o planowanym sposobie i ramach czasowych prowadzenia eksploatacji. Prawdopodobnie będzie ona prowadzona maksymalnie w 6 dni w tygodniu, maksymalnie 12 godzin na dobę i będzie zależna od aktualnego zapotrzebowania na kruszywo. W przypadku przestojów związanych z okresowym brakiem zapotrzebowania, na terenie odkrywki mogą wystąpić kilkudniowe lub kilkutygodniowe przerwy, w których emisja hałasu będzie zerowa.

Najbliższy teren objęty ochroną akustyczną znajduje się w odległości około 300 metrów (teren zabudowy mieszkalno-usługowej) od terenu eksploatacji kruszywa naturalnego, wskazanego w projekcie zmiany planu miejscowego i jest oddzielony lasem. Odległość ta pozwala założyć, że działalność odkrywki nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, które obowiązują na terenie zabudowy mieszkalno-usługowej.

W przypadku zakończenia eksploatacji, na zrehabilitowanym terenie nie będą zlokalizowane żadne emitory hałasu.

w zakresie klimatu:

Realizacja ustaleń zmiany planu miejscowego spowoduje zmiany w obrębie niewielkiej powierzchni, także trudno tu stwierdzić konkretne zmiany klimatu w ujęciu globalnym i regionalnym. Należy spodziewać się, że emisja ciepła i pyłów do atmosfery na skutek eksploatacji złoża będzie znikoma, a zatem nie spowoduje zmian klimatu.

Jednakże, negatywne oddziaływania wynikające z antropopresji mogą się pojawić w ujęciu lokalnym. Do najważniejszych czynników, które wpłyną na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych, należą: ubytek powierzchni biologicznie czynnych oraz zwiększanie emisji ze źródeł mobilnych i stacjonarnych. Powierzchnie niepokryte roślinnością charakteryzują się większą dobową amplitudą temperatur oraz mniejszą wilgotnością, zatem wraz ze wzrostem powierzchni wyrobisk, nasypów, placów oraz dróg w obrębie terenu objętego projektem zmiany planu lokalnie wystąpią większe dobowe wahania temperatury oraz spadek wilgotności powietrza. Zmiany te będą miały charakter miejscowy i stosunkowo krótkotrwały, gdyż w ramach planowanej rekultywacji, nastąpi regeneracja roślinności, która korzystnie wpłynie na lokalny mikroklimat. Nasadzenia roślinności będą miały duże znaczenie przy oczyszczaniu powietrza z pyłów i kurzu.

W projekcie zmiany planu wprowadzono zapisy ustalające nakaz wykonania rekultywacji poszczególnych pól eksploatacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi w celu zapewnienia równowagi dla lokalnego mikroklimatu. Wprowadzenie zieleni lub naturalna sukcesja roślinności przy etapowej rekultywacji terenu będą miały duże znaczenie przy oczyszczaniu powietrza z pyłów i kurzu.

Ustalenie zmiany planu w zakresie rekultywacji przyczyni się do ograniczenia negatywnego wpływu realizacji zmiany planu miejscowego na klimat.

w zakresie krajobrazu przyrodniczego, różnorodności biologicznej, zasobów naturalnych, ludzi, roślin i zwierząt:

Eksploatacja kruszywa naturalnego będzie wiązać się z całkowitą zmianą krajobrazu analizowanego miejsca. Obecnie użytkowana rolniczo przestrzeń zostanie zamieniona w wyrobisko, wokół którego zostaną usypane nasypy. Zmiany w rzeźbie terenu będą trwałe i przyczynią się do całkowitej zmiany krajobrazu przyrodniczego.

Podczas wydobywania kruszywa naturalnego, zniszczeniu ulegnie szata roślinna terenu, zmieni się charakter siedlisk przyrodniczych i część zwierząt będzie zmuszona zmienić swoje miejsce bytowania, niestety niektóre z nich zginą. Oddziaływania na świat zwierzęcy, analogicznie do wpływu na szatę roślinną, związane będą przede wszystkim ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej i usunięciem części obecnie występującej roślinności na terenach przeznaczonych do eksploatacji co skutkuje likwidacją niektórych dotychczasowych miejsc żerowania i bytowania zwierząt. Czasowy oraz ograniczony przestrzennie niekorzystny wpływ na zwierzęta wystąpi także na etapie prac wydobywczych, wymagających prowadzenia intensywnych prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiązać się będą z generowaniem hałasu przez silniki pracujących maszyn oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe), co skutkować będzie czasowym wycofywaniem się z tych terenów poszczególnych gatunków zwierząt. W związku z powyższym, czasowo zmniejszy się różnorodność biologiczna terenu.

Sąsiadujące z terenem zmiany planu lasy tworzone są przez drzewostan sosnowy. Sosna zwyczajna posiada niewielkie wymagania uprawowe, dlatego szybko dostosowuje się do różnych warunków siedliskowych. Ze względu na głęboki system korzeniowy jest bardzo odporna na suszę, dlatego też negatywne oddziaływanie kopalni odkrywkowej nie będzie miało na nią wpływu, tym bardziej, że na terenie zmiany planu i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, według mapy hydrograficznej, wody gruntowe znajdują się między 5 a 10 metrem pod powierzchnią terenu, a system korzeniowy sosny sięga powyżej 3 metrów.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wpłynie na bardziej gospodarną eksploatację zasobów naturalnych jakie stanowią kruszywa naturalne, których złoża znajdują się w granicach zmiany planu. Zmiana planu przyczyni się do maksymalnego wykorzystania istniejącego złoża. Należy jednak jednoznacznie stwierdzić, że zmiana planu nie przesądza o rozpoczęciu wydobywania złóż, ponieważ ich eksploatacja została wskazana już w obecnie obowiązującym dokumencie.

Niemniej jednak, po zakończonej rekultywacji, odtworzeniu gleby i powstaniu zbiorników wodnych, nastąpi regeneracja tego terenu i sukcesja wtórna.

Oddziaływanie na ludzi będzie wiązać się głównie z hałasem powstałym w wyniku działania maszyn w trakcie wydobycia kopaliny. Najbliższy teren objęty ochroną akustyczną znajduje się w odległości około 300 metrów od terenu eksploatacji kruszywa naturalnego, wskazanego w projekcie zmiany planu miejscowego i stanowi teren zabudowy mieszkalno-usługowej, wskazany przez obowiązujący plan miejscowy. Odległość ta pozwala założyć, że działalność odkrywki nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, które obowiązują na terenie zabudowy mieszkalno-usługowej.

w zakresie zabytków i dóbr materialnych:

W obrębie projektu zmiany planu nie znajdują się obiekty zabytkowe, w tym stanowiska archeologiczne.

Uchwalenie zmiany planu nie będzie powodować znaczących skutków na dobra materialne z uwagi na ich niewystępowanie.

III. PODSUMOWANIE I STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania

na środowisko skutków realizacji planu. Obowiązek jej opracowania wynika z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustalonych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Niniejsza prognoza dotyczy oddziaływania projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec. Na terenie opracowania obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec, przyjęty uchwałą Nr XXXVI/340/2002 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 26 czerwca 2002r. W planie tym wyznaczono: tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego – projektowane, drogę lokalną oraz filary ochronne.

Zmiana obowiązującego planu polega głównie na likwidacji projektowanej drogi lokalnej, przybiegającej przez centralną część terenu. Takie rozwiązanie umożliwi lepsze wykorzystanie terenu pod działalność górnictwą oraz łatwiejsze zabezpieczenie terenu przed osobami postronnymi.

Na obszarze objętym projektem zmiany planu ustalono teren powierzchniowej eksploatacji kruszywa, oznaczony na rysunku zmiany planu symbolem **PG**.

Ponadto, obecny projekt zmiany planu nie wskazuje filarów ochronnych, gdyż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących projektów zagospodarowania złóż i utwalonego orzecznictwa jest to kompetencja projektu zagospodarowania złoża a nie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ocenie może podlegać natomiast planowany sposób rekultywacji, który zostanie wskazany przez Starostę. Brak wskazania inwestycyjnych rozwiązań na tym terenie pozwoli wyeliminować ewentualne zagrożenia związane z posadowieniem obiektów budowlanych na gruntach niestabilnych o słabym stopniu zagęszczenia. Ponadto, taki sposób rekultywacji nie będzie wywoływać konfliktów funkcjonalno-przestrzennych oraz stanowić dysharmonii w krajobrazie.

Z punktu widzenia oceny rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych za korzystne należy uznać wprowadzenie jednolitej funkcji terenu na całym obszarze zmiany planu, co pozwoli uniknąć konfliktów funkcjonalno-przestrzennych.

Zewidencjonowane złoża znajdują się na terenie, gdzie brak jest szczególnych uwarunkowań przyrodniczych, które mogłyby zapobiec wydobywaniu złoża. Położenie, dostępność komunikacyjna, brak gleb o najlepszej bonitacji, które podlegają ochronie, brak

obszarów cennych przyrodniczo oraz kulturowo, a także brak zainwestowania przedmiotowego obszaru sprawia, że eksploatacja złoża będzie zgodna z uwarunkowaniami przyrodniczymi i aktualnym zagospodarowaniem terenu.

Z uwagi na brak sąsiedztwa zabudowy, wymagającej spełnienia dopuszczalnych poziomów hałasu, nie będzie konieczna będzie szczególna troska o klimat akustyczny terenu. Jednakże, w trakcie eksploatacji, dla komfortu pracujących ludzi oraz ochrony środowiska przyrodniczego konieczne będzie zastosowanie rozwiązań minimalizujących hałas, a także zapylenie. Działania dotyczące minimalizacji hałasu będą podejmowane na etapie operacyjnym, a szczegółowe wskazanie ich w zmianie planu miejscowego byłoby niemożliwe ze względu na charakter tego dokumentu.

Projekt zmiany planu spełnia wymogi prawne i zapewnia właściwe funkcjonowanie środowiska. Dlatego też, mimo, że nastąpią przekształcenia analizowanego obszaru, realizację ustaleń zmiany planu można uznać za poprawną pod względem potrzeb ochrony środowiska i prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody.

Ponadto, zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej uniemożliwią przenikanie zanieczyszczeń do gruntu.

Plan miejscowy umożliwi dokonanie szerokiej, wieloaspektowej analizy przestrzeni oraz szeregu uwarunkowań, tak, aby w sposób optymalny zdefiniować przyszłe zagospodarowanie. Plan miejscowy nie tylko wskazuje zasady kształtowania zabudowy czy definiuje obsługę komunikacyjną, ale przede wszystkim wskazuje sposób rozwoju w sposób kompleksowy. Prawo miejscowe wymusi również użytkowanie i inwestowanie na terenie, w sposób spełniający wszelkie wymogi dotyczące ochrony środowiska. Rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne zastosowane w projekcie zmiany planu odpowiadają założeniom Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, a także nie wprowadzają istotnego zagrożenia dla środowiska.

W procedurze planistycznej dotyczącej sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec nie znajdzie zastosowania ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie procedury uzyskania zgody na wyłączenie gruntów z produkcji leśnej.

Dokumentowany teren znajduje się w odległości stu kilkudziesięciu kilometrów od najbliższej granicy z Republiką Federalną Niemiec. Z uwagi na tak znaczną odległość od granic innych państw nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń zmiany planu w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 roku. Ponadto, zaproponowane w zmianie planu rozwiązania przestrzenno-funkcjonalne w kontekście istniejącego sąsiedztwa wykluczają również możliwość występowania konfliktów, związanych z zagospodarowaniem obszaru gminy a terenami gmin sąsiednich.

IV OŚWIADCZENIE AUTORKI PROGNOZY O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ DLA SPORZĄDZAJĄCYCH PROGNOZY

Zgodnie z art. 74 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) oświadczam, że ukończyłam studia pierwszego stopnia (inż. budownictwa) oraz jednolite studia magisterskie (gospodarka przestrzenna) i posiadam kilkunastoletnie doświadczenie w pracach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz brałam udział w przygotowaniu ponad stu prognoz oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

M. Głowacka

Dokumentacja fotograficzna terenu objętego zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec

Tereny rolnicze w obrębie zmiany planu

Tereny rolnicze w obrębie zmiany planu

Tereny powyrobiskowe w sąsiedztwie zmiany planu

Tory kolejowe w sąsiedztwie zmiany planu

Tereny eksploatacji kruszywa w sąsiedztwie zmiany planu

Mapa lotnicza terenu objętego zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec

www.google.pl/maps

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec

Załącznik nr 1 do uchwały nr ..... Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia ..... 2023 r.

